

Manuskryptów Boćdakeja nie zawiera.

Mniej szczęśliwy od Seweryna, wicehrabia d'Arolles nie znał swej matki; z pięciorga dzieciństwa pozostał się tylko najstarszy syn, który miał spryta za nich wszystkich, i ostatni Maurycy, którego przyjsię na świat matka życzyła sobie. Ledwie oddano Mauryciego do kolegium dwika Wielkiego, ojciec go odumiał, a on dawał się pod opiekę swego wujka pułkownika de Saint-Maur. Ojciec panny Simony miał najlepsze dla swego pupila i przyszłego zięcia; majątek ministerwał mu z całą sumiennością, ale kochał go zdaleka. Od tego czasu, kiedy kula pod Seweryna urwała mu prawą nogę, pułkownik pogniósł na świat i ludzi i usunął się z widowni, oszły z dwiema swemi córkami w posiadłości o kilkometrow oddalanej od Fontaineblau, gdzie woli oddawał się napadom złego humoru. Został też niekiedy wysyłany do Mauryciego kłopotliwy w stylu żołnierskim, w których starał się wykazać, iż człowiek mający rzadkie szczęście posiadania dwóch nóg, powinien użyć ich, by nie do chwały, lub iść sobie do diabła. Rzeczywiście tem opiekunem Mauryciego był jego brat, hrabia d'Arolles, starszy od niego o lat pięć, człowiek ambitny, z wielką inteligencją i sprytem, umiejący sobie w każdym razie poradzić.

wyrazie niekiedy odbija się może cała istota sprawy; zeznania przetłumaczone na język obcy, tracą całą swoją wartość i znaczenie.

U nas w Kongresowce coraz gorzej idzie, wszystko pod rządem moskiewskim wyraża się i karleje, zacierając szlachetne cechy dawnej przeszłości. Jeżeli tak dalej pójdzie, to nas czeka albo zagłada narodowości, albo ciemnota i barbarzyństwo.

W łonie wyższego duchownictwa naszego, z którego wyszły tylu znakomitych mężów, co byli chlubą narodu, zaczynają się pojawiać coraz liczniejsze jednostki odstępujące od dawnych tradycji, dopomagające pomieką swą biernością i powolnością do przeprowadzenia planów moskiewskich, zmierzających ku tepieniu polskiego żywiołu. Te osoby zasnęły tam bardziej na napiętnowanie, iż same powinne stać na straży religii i narodowości, jako piastujące najwyższe dostojenstwa w hierarchii kościelnej. Tymczasem te osoby są za mało powołane wszelkim życzeniem rządu, nawet niekiedy sprzedają te życzenia i zdaje się, jak by na siebie przyjmowały odpowiedzialność za kroki rządowe. Dziwna rzecz, bo obstarując przy tym co akaz dozwala, nie mogą się oni narażać na nieprzyjemność, a ich opozycja oparta na akazie, wielkie by miała znaczenie i powstrzymała by narzucane przez gubernatorów i generał-gubernatorów nowości. Ale ci pasterze więcej dbają o zapłacenie swej szkaty, aniżeli o zbawienie swych owieczek, a nawet o wiarę i o Chrystusa. — Mowa ta, jak się domyśleć możecie, o dostojnym pasterzu dycezyj sandomierskiej. Nie tyle jednakże jest w nim winy, ile w otaczających go zausznikach, wywierających wpływ na postanowienia zgrybiłatego już starca, nad grobem będącego. Ci to ludzie nawet kompromitacji i na posmiewisko Moskale wystawiają sędziwego starca, swoimi głupimi pomysłami w ich państwach mogących wywodzić, co czynią, rozumie się, aby sobie względy rządu zaskarbić. W nowy rok moskiewski i Wielkanoc prawosławna, wysoki dygnitarz kościelny, poddawia moskiewskich czynowników, jak naprzykład: politycznego czynownika ko mór, — powiatu, komendanta żandarmerji itp. Z nowym godom i z Christosem w skraesom, z czego naturalnie sami Moskale się śmieją do rozpuku. Twórcą takich śmiesznych wybrzyków jest otoczenie, a nadeszłysek sekretarza-kapelan Jego Excellenceji, który nim powo dje. Wszyscy duchowni i nie duchowni, sarkają na takie pomiatanie wysoką godnością.

Na zmianie gubernatora (D. Anacynza, który poszedł wraz z Czerkaskim Bułgarów urzędów) nietylko żęmy nie nie zyskali, ale nawet powiedzić można, iż wiele stracili. Pełniącym obowiązki gubernatora jest br. Fribes, poprzednio wice-gubernator. Jest to człowiek, nie mający żadnego zdania, dający się kierować zakulisowymi intrygmami i podstępami różnych zauszników; ten ma rację, kto występuje ostal, a największy faktor hebrejszy, który szleszczącymi argumentami i marną mamona, naj lepiej umie przemawiać do serca i głowiy j. gubernatora i wpłynął na jego „delikatny rozum.“ Gdy przeciwie gen. Anacynza odznaczał się daleko większą w stosunku do urzędników bezstronnością, a przy promowaniu zwracał uwagę na zdolność i zasługę. Przysięm Anacynza jako człowieka dumny i więcej szanujący swą godność (w gruncie wróg także zapalony Polaków), umiał w przyswoitej odległości od siebie trzymać takich skandalików jak Lebedincew, który szleszczącymi dyrektyj naukowej radomskiej. Obecnie ta osławiona z rozpustnego życia kreatura, po trąd nawet wywiera wpływ na czynności te razniejszego gubernatora, a to wskutek, iż córka Fribesa jest damą klasową w gimnazjum żeńskim w Radomiu. Z tej to przyczyny Lebedincew znajduje obecnie poparcie władzy admi nistracyjnej dla swych rozporządzeń, których za poprzedniego gubernatora nie mógł przeprowadzić, a to dla tego, iż postępowanie było i jest tak cyniczne, tak pełne skandalów, tak bezwstydne, że niemile robiło wrażenie nawet na wroga Polaków Anacynza, który otwarcie ganił jego wyuzdaną rozpustę.

Do jakiego stopnia cynik Lebedincew drwi sobie z wszelkich zasad moralnych i obyczajowych, można powziąć miarę z tego, iż swoje metresy porobił damami klasowymi i nauczycielkami szkółek elementarnych. Ta też czynność, przechodzącą już wszelkie granice, oburzyła do żywego gab. Anacynza, który ze szkół elemen-

tarnych odebrał swe dzieci i odesłał je na kształcenie do Petersburga. Wyrodek, o którym mowa, postawił sobie widocznie za cel szerzenie demoralizacji, bo to widać uważa za najosteo wniejszy środek wytepienia wrogości na żywiołu. Na nauczycielki i damy klasowe proteguje przedwzrostkiem osoby, odznaczające się rozpa stnem życiem. Przywiedzione tu fakta doskonale charakteryzują Lebedincewa, z nich możecie odtworzyć jego fotografię; ztąd też zakłady naukowe, zwłaszcza żeńskie, nie cieszą się wielkiem powodzeniem, a szkółki elementarne wiejskie, gdzie wzbronione jest nauczanie religii i polskiego języka, świecą pustkami, zwłaszcza po wsiach. Tama nikczemnikowi wszystko uchodzi, datego iż jest krewnikiem jakiegoś wielkiego archiereja, zasiadającego w petersburskim sy nodzie prawosławnym, którego Tolstoj (minister oświaty) jest prezesem.

Myslicie może że taką korespondencją za psuje Lebedincewowi opinię u rządu moskiewskiego? Gdzie tam — zupełnie przeciwnie. To ma zjedna jeszcze większą powagę i utrwali je go znaczenie, to ma zjedna „krest“ i wyższą rangę, może nawet karatorstwo, a może, kto wie — czy nie tekę ministerjalną. Wszystko by było. Kiedy w jednym z gimnazjów w Królestwie Polskim mógł lokaj, czy tam kucharz, przybyły z Moskwy, być dyrektorem — dla czegożby Lebedincew, daleko więcej „gramotny“, bo znający „azbucę ciekiewną“, nie mógłby być naprzykład kuratorem okręgu naukowego dla zbydlenia „podłych Polaków.“

Wiedzi 16. grudnia.

(R. R.). Wobec gotowości do nawiązania rokowań pokojowych a jaką wystąpiła w. Porta, położenie Austrii jest nie do pozostawienia. Austrija chętnieby pośredniczyła w dziele pokojowem, a zresztą hr. Andrassy kilkakrotnie oświadczył całkiem wyraźnie, iż gotów podjąć się tej misji, skoro jedna ze stron wojnych doń o takową zaapeluje. Z Konstantynopola wyszło teraz takie wezwanie, lecz czego się obawiano, to zdaje się być prawdą: Austrija nie posiada swobody swych ruchów, jest ona, krótko powiedziawszy, jenem przymierzem trójcesarskiego. A przymierze to trójcesarskie, jeżeli można wierzyć dobrem zwykłym informacjom z Wiednia do Köln. Zg. zgodzić się miała na to, iż Moskwa celem zawieszenia broni dla układów pokojowych za żądania wydania twierdzą naddanajskich Ruszczyk. Sylistrii i Widynia, jako zaś warunki pokojowe postawi: wolność żeglugi przez Dardanele, od stąpienie Armenji, samostaność Bułgarii, niezawisłość Rumunii i Serbji, a nareszcie powiększe nie Czarnogóry. Taki program pokojowy przymierza trójcesarskiego, uprawnia do przypuszczenia, iż zadekretowano zagładę państwa otomanskiego, i że o prezencie dla Austrii z prowincji bosniańskiej wątpić nie można. Trzeciowicie według najświeższych doniesień na notę w. Por ty, spraszącą o medjację odpowiedziano z Berli na, by się starano wprost z Moskwą wejść w układy. Z Wiednia zaś mają odpowiedzieć, iż Austrija pod tym tylko warunkiem przychyliłaby się do usiłowań medjacyjnych, gdyby w Stambule przyjęto bezwarunkowo projekta reformowe złożone przez mocarstwa na konferencji, wraz z nieodzowną gwarancją, iż takowe spełnione zostaną. Z drugiej strony apewniają, iż hr. Andrassy oświadczył posłowi tureckiemu, jako Austrija nie podejmie się wcale inicjatywy w pośredniczeniu o pokój, lecz, iż gotowa jest przyjąć się do takowego, gdyby ze strony francuskiej lub angielskiej podjęte zostało.

Rekusa więc dana na notę w. Por ty, świadczy ni mniej ni więcej, iż mocarstwa popierają świadomie tajne plany Moskwy, i że na nie spadnie odpowiedzialność gdy z wioną pożar wojny powszechnej ogarnie Europę. Im bliżej świat, tem pospieszniej pragnie austriacki aparat parlamentarny. Komisja ugodowa Izby panów wypracowała referat o przewo rjum, proponując przyjęcie tegoż zgodnie z uchwałą Izby deputowanych. Równie i komisja budżetowa poleca do przyjęcia prowizoryczne ze zwolenie do poboru podatków na I. kwartał 1878 r. Oba przedmioty przyjdą pod obrady na jutrzejsem posiedzeniu Izby panów. Izba zaś deputowanych oprócz jutro ma jeszcze posiedze nie we środę, a następnie odczyt się na kilka tygodni. We wtorek na posiedzeniu komisji bu-

dżetowej cislitawskiej delegacji, ma być hr. Andrassy wyjaśnienie przybierające co do swej zagranicznej polityki, odpowiadając zarazem na przemówienie p. Grocholskiego. W cislitawskiej komisji ugodowej odrzucono proponowane przez rząd opodatkowanie petroleum w wysokości 8 zlr. zatrzymując natomiast cło od olejów do 3 zlr. Zgodzono się nareszcie na przedłożenie 6-miesięcznej istniejących traktatów handlowych z Niemcami i dotyczący akt ma być już temi dniami w Berlinie podpisany. Traktat handlowy z Włochami przedłożono na wyrażne życzenie rządu włoskiego tylko na trzy miesiące.

Żdziś dokonano wyboru burmistrza miasta Wiednia; obrany znaczną większością dr. Fel der. — O galicyjskich deputowanych tyle mi wiadomo, iż jedni pakują swe kufelki, drudzy gratulują p. L. W., iż zgodzą z ich polityką wystosował manifest dziękczynny do swych wyborców. P. mecenas zgrabnie, dyplomatycznie daje poznanie, czego się po nim spodziewać można; oto mówi, aby nie żądać od niego rzeczy niemożliwych, a według polityki galicyjskiej meżów stanu, niemożliwym jest to, co rządowi niemie lub niewygodne; nado domaga się czasu wiele dla rozwinięcia swej akcji.

Vaterland donosi, iż p. J. Czerkaski faktycznie złożył mandat; wy tam lepiej o tem wiedzieć będziecie. (Rzeczywiście złożył. Przyp. Red.)

Wojna.

Stara Pressa w telegramie z Bukareszta podała wiadomość, że Osman pasza umarł we Fratezji. Dzisiejszej nocy potwierdziły to nawet a rządowe telegramy. Tymczasem dziś w południe nadeszła depeza z moskiewskiej głównej kwatery, zaprzeczająca wszystkiemu.

Nadchodzą obecnie szczegółowe opisy jego ostatniej walki. Potwierdza się, że Moskale przez szpiegów dowiedzieli się o jego zamiarach. Osman zaopatrzył każdego żołnierza na trzy dni w żywność, 150 nabojoj i nowe sandały. W no cy rozpoczął marsz na zachód ku rzecze Wid, zabierając z sobą około 500 wozów z paunkami, które stałyby wojska za ruchomy szaniec. Skobielew wcześniej przez szpiegów uwiadomiony o ewakuacji redat wschodnich i wschodnio-polu dniowych, obsadził cichaczem redatę kryszynską i kazał ją od strony Plewny obwarować na wypadek szturm. Noc była śnieżna z zamiecią i deszczem. O świcie salwa z 30 — 40 dział wykierowana na fortyfikacje moskiewskie nad Widem, rozpoczęła straszliwą bitwę. Turcy po starym moście i po moście z wozów ustawionym przeprawili się za rzekę i w bohaterskim rozpedzie wzięli szturmem pierwszą linję redat wraz z działami, wycinając w pień Moskali. Ale czele ich dwie inne linje, najeżone przeszło 100 działami. Generał Strukow ze sztabu cara nad biegł z pierwszą brygadą grenadierów gwardji, i wtedy przyszło do walki na bagnety. Turcy bronili zajętych redat, i prawie wszyscy poległi. Ci, którzy zdołali uciec, sformowali się nad brzegiem Wida i kontynuowali walkę jeszcze przez 4 godziny, podczas których Moskale nawet się nie kasili o wparcie ich do Plewny. O godzinie w pół do 1. w południe nastąpiła kapitulacja.

Depesze gazet moskiewskich rozpiskają się, jak car własną karetę posłał po Osmana dla przewiezienia go do własnej swej głównej kwatery, jak go przyjął z honorem wielkim itd. do noszą następnie o rozdaniu orderów św. Jerzego różnym osobom, a mianowicie w księcia Mikolajowi wielką wstęgę, księcia Karolowi, Todlebenowi i Niepokojczyckiemu drugą klasę, księcia Imerytińskiego i generałowi Ganeckiemu trzecią klasę, a nareszcie generałowie Danilow, Siawczyn i Lewicki, zostali kawalerami czwartej klasy tegoż orderu, z czego widać, że generał Lewicki a tembardziej Niepokojczycki nigdy nie byli w nielase i dotąd pozostają na swych miejscach, a zatem twierdzenie lwowskiego Słowa przed trzema miesiącami, jakoby Kłeska Moskwy na dain 12. września pod Plewną, była dziełem polskich oficerów, a szczególnie generała Lewickiego okazuje się, jak się to w właściwym czasie mówili, być prostem donosem w rodzaju sławnego postępowania redaktora tegoż pisma na kongresie archeologicznym w Kijowie. Innych szczegółów o katastrofie plewńskiej,

Moskale dotąd nie podają. Piszą tylko co do braku żywności co następuje: „Po zajęciu Plewny naszymi wojskami, okazało się, że w dniu złożenia broni, nędra w Plewnie doszła do niesłychanych rozmiarów.“

Dzienniki wiedeńskie podają następujące telegramy: Berlin 16. grudnia. W odpowiedzi na turecką okólnikową notę, ma jak slychać, niemiecki poseł w Stambule, księżę Reuss otrzymać polecenie, doradzenia Porcie, ażeby w sprawie zawarcia pokoju bezpośrednio porozumiewała się z Moskwą, gdyż pośrednictwo mocarstw może nastąpić dopiero wtedy, gdyby co do warunków pokoju lub zawieszenia broni, przez Turcję postawionych, albo przez Moskwę żądanych, powstały różnice w zdaniach stron wojnych, i gdyby dla ich usunięcia zażądano od mocarstw przyjacielskich uslug.

Stambul 15. grudnia. Katolickie pokole nie Malnsori połączyło się zawnu z Turkami. Mitydaci chcą pozostać neutralnymi. Gubernator Waan, kazał jak najprędzej sprowadzić szaniec około miasta Wan, gdyż Moskale zbliżają się do niego.

Zimaica 16. grudnia. Dla generała Hurki i Radeckiego wyszły już z Plewny znaczne siłki. W Plewnie zostanie słaby garnizon, prze ważnie z Rumunów złożony.

Berlin 16. grudnia. Nadeszły tu wiadomości, że Moskale zamierzają przekroczyć Balkany, i nie zechcą zawrzeć pokoju dopóki nie zajmą Stambula.

Spodziewają się, że car 22. bm. przybędzie do Petersburga.

Austrija i Węgry.

Wiedzi 17. grudnia. Izba posłów 125 przeciwi 65 głosom odrzuciła wniosek, żądający ustanowienia komisji, z dwunastu członków złożonej, która zbadała w jaki sposób rząd zastosowuje ustawę prasową i ustawę o stowarzyszeniach. Minister spraw wewnętrznych oświadczył, iż rząd nie da się zastraszyć w zastosowywaniu ustaw. Lud mający własność i pracujący żąda pokoi. Może się na to spuścić, iż dla swej własności i swego zarobkowania znajdzie obronę.

Wybór hrabiego Colloredo i barona Kutschery (z Czech) Izba uznaje za ważne i przyjmuje rezolucję, wzywającą rząd, aby zalecił prąskiemu namiestnikowi, przestrzegając ściśle ordynację wyborczą do Rady państwa.

Wiedzi 17. grudnia. Izba panów bez rozprawy według wniosków komisji a równobrzmiąco z uchwałami Izby posłów przyjęła ustawy, dotyczące dalszego poboru podatków i opłat, i co do pokrycia wydatków państwowych od 1go stycznia do końca marca 1878, dalej ustawy o przewoźnictwie cłowym i ugodowem. Poczem uchwaliła ustawę o podatku wódeczarnym, poczyniwszy kilka zmian w samejże osnovie.

Politische Correspondenz o podatkach państwowych za czas od 1. stycznia do 30. października 1877 podaje następujące daty: podatki stale uczyniły w tym czasie 73.217.000 zlr. W tym samym czasie w r. 1876 uczyniły o 906.000 zlr. mniej. Niestale podatki od 1. stycznia do końca października wynosiły 137.070.000 zlr. o 2.120.000 zlr. więcej niż w tym samym czasie w roku przeszłym.

* Ustawa o wykupie propinacji w Galicji co do zmniejszonego §. 44. otrzymała sankcję cesarską.

Podajemy dokonanie budżetu wspólnego na rok 1878:

Rozdział II. Ministerstwo wojny: wydatków zwyczajnych 100,987,807 zlr., nadzwyczajnych 5,754,799 zlr., razem 106,742,606 zlr. (o 4,027,769 zlr. mniej niż uchwalono na rok 1877); dochód 4,184,293 zlr. (o 434,183 zlr. mniej niż na r. 1877); jest przeto wydatków netto 102,558,313 zlr. (o 3,993,587 zlr. mniej niż na rok 1877). Z sumy wydatków brutto przypada na armję 96,897,342 zlr., na marynarkę 9,845,264 zlr., z samy zaś wydatków netto przypada na armję 92,977,049 zlr., na marynarkę 9,761,264 zlr.

W wyszczególnieniu wydatków zwyczajnych ministerstwa wojny zapuszczają się nie możemy, a z wydatków nadzwyczajnych wyszczególniamy tylko to, co odnosi się do Galicji, mianowicie:

1) na odbudowanie stajni na 60 koni w koszarach imienia cesarza Ferdynanda we Lwowie 36.000 zlr., a to w skutek reform w artylerji; 2) na zbudowanie magazynu prochu dla sta- na pokojowego w Krakowie 32.500 zlr., która to pozycja jest umotywowana, jak następuje: „Z zbudowanych w roku 1854 w pobliżu Podgórze pięciu prowizorycznych składów amunicji dwa tak chyliły się ku upadkowi, że tylko przez pokrywanie pięcioma smotowcami można było dotychczas zapobiedz zniszczeniu cennej amunicji. Nadat atoli taki stan rzeczy trwać nie może, a zbudowanie chwilowo tylko magazynu prochu dla stanu pokojowego w miarę dzisiejszych wymogów normalnych tem więcej jest konieczne, ile że trzy drogic składy, także już w stanie chyłącym się ku upadkowi, są przepełnione amunicją.“

3) na dalszą budowę fortu p. l. 47 na Łysej górze pod Krakowem 100.000 zlr., która to pozycja jest umotywowana słowami następującemi: „Na budowę fortów pod l. 43 i 47 na Pasterniku i na Łysej górze przywołano dotychczas uchwałami delegacyjnemi w wydatkach nadzwyczajnych: na rok 1872 zlr. 400.000, na rok 1873 100.000 zlr., na rok 1874 200.000 zlr. Na dalszą budowę fortu pod l. 47 już rozpoczętego, tem pilnie wypada zażądać 100.000 zlr. na rok 1878, ile że jak najwcześniejsze wykonanie tego fortu nakazuje jest interesem ekonomicznym i wojskowym.“

Dochód ma ministerstwo wojny z armji 4,100,293, z marynarki 84.000 zlr. Rozdział III. Ministerstwo wspólnej skarbowości: Wydatków zwyczajnych 1,854,659 zlr., nadzwyczajnych 1050 zlr., razem 1,855,709 zlr. (o 198 zlr. więcej niż w roku 1877); dochód 5159 (o 198 zlr. więcej niż na rok 1877); jest przeto wydatków netto 1,852,556 zlr. (czyli o 9 zlr. mniej niż na rok 1877). W tych kwotach mieści się już etat emerytar, na który z nich przypada: wydatków brutto 1,683,520 zlr., dochódów 2016 zlr., a więc wydatków netto 1,681,504 zlr.

Wydatki etatu emerytar dzielą się według tytułów jak następuje:

1) na emerytury dla urzędników i na zaopatrzanie wdów i sierót po urzędnikach ministerstwa spraw zagranicznych 301.000 zlr.;

2) takichże wydatków w dziale wojnowym na 7,765 perycyptentów 1,236,375 zlr. 65 ct., z których przypada na Galicję 50,045 zlr. 77 ct. (na 393 perycyptentów), na kraje węgierskie 284,312 zlr. 17 ct. (na 1,981 perycyptentów);

3) w dziale marynarki 45,075 zlr. 61 ct., na 322 perycyptentów, z których przypada na Galicję 153 zlr. 30 ct. (na 4 perycyptentów), na kraje węgierskie 2,771 zlr. 7 1/2 ct. (na 20 perycyptentów);

4) w dziale byłej książkowności wojskowej i marynarskiej 108,646 zlr. 2 i pół ct. na 327 perycyptentów, z których przypada na Galicję 8,124 zlr. 64 i pół ct. (na 35 perycyptentów), na kraje węgierskie 23,995 zlr. 2 i pół ct. (na 69 perycyptentów);

5) w dziale wspólnej skarbowości 8006 zlr. 66 i pół ct. na 25 perycyptentów, z których przypada na Galicję — zlr. — ct., na kraje węgierskie 800 zlr. (na 2 perycyptentów);

6) w dziale wspólnej Izby obrachunkowej 13,800 zlr. na 6 perycyptentów, z których przypada na Galicję 700 zlr. (na 1 perycyptenta), na kraje węgierskie 800 zlr. (na 1 perycyptenta);

Fundusz wykupna od wojskowskiej wynosił na początek roku bieżącego 17,797,960 zlr. mon. konw. i zlr. 10,939,050 zlr. wal. austriackiej, procenta od niego zlr. 1,312,255 centów 6 wal. austr.; na początek roku 1878 wynosił będzie 17,797,960 zlr. mon. konw. i zlr. 10,283,300 zlr. wal. austr., procenta od niego zlr. 1,285,832 cent. 16.

Rozdział IV: Najwyższa Izba obrachunkowa; wydatków 124,672 zlr. (o 2842 zlr. mniej niż uchwalono na r. 1877), dochódów 250 zlr. (o 550 zlr. mniej), jest przeto wydatków netto 124,422 zlr. (o 2292 mniej niż na r. 1877).

Budapeszt 17. grudnia. W Izbie niższej Szontaghi żąda śledztwa z powodu wczorajszych demonstracji. Minister prezydent oświadcza, iż rząd nie może cierpieć, aby we Węgrzech sprawy wewnętrznej i zewnętrznej polityki rozstrzygano demonstracjami alicznymi. Obowiązkiem jest rząd utrzymać zaufanie ludności. Liczy on na patriotyzm każdego obywatela. Rząd ewentualnie postąpi z powinną surowością.

Izba posłów przyjąwszy wniosek swego prezydenta, Ghyczego, wezwwała ministra sprawiedliwości, aby zarządził dochodzenie z powodu wczorajszych demonstracji. — Przyjęto ustawę zezwalającą na wydki, i przedłożono traktat handlowy z Anglią, opierający się na zasadzie największego wzajemności.

Udermieni interpelowali ministra-prezydenta, czy wobec okólnikowej noty tureckiej zechce stać się o jak najprędzej przywrócenie pokoju, i to w ogóle, za podstawie terytorjalnego status quo ante bellum?

KRONIKA.

Wiedzi 18. grudnia.

Mianowania. Prezydent lwowski Wyższego sądu krajowego mianował kancelistami w sądach kolegijskich: kancelistą sądu powiatowego w Starejoli Władysława Dietza dla Lwowa, byłego podoficera obrony krajowej teraz pomocniczego woźnego w sądzie obwodowym w Samborze Jana Strauba i kweśkowanego wachmistra żandarmerji w Stanisławowie Franciszka Mitraszewskiego dla Stanisławowa. — Lwowski wyższy sąd krajowy mianował kancelistami sądów powiatowych: kanc. sądu obwodowego w Stanisławowie Józefa Gollimuntowicza dla Brzozowa, a systemizowanych dyktarzystów tabuli krajowej we Lwowie Fr. Jabłońskiego dla Starejoli i Mich. Cwernarskiego dla Strjja.

Prośba do pani Boberskiej i dra. Ciesielskiego. Ponieważ tak korzystne wykłady o literaturze i botanice wypadają w poniedziałki o jednej i tej samej godzinie, przez co chętnie wiedz słuchaczk, nie mogą z obydwóch korzystać, zanoszą prośbę: Czyby nie mógł nastąpić rozkład godzin w ten sposób, aby dozwolił zająć się jednego wykładu na drugi.

W Kasyjne mieszczkańskim odbędzie się jutro 19go czwartego odczyt. Dr. Karol Bononi, prof. szkoły realnej, będzie miał wykład p. t. „Rzecz oka na wesełach.“ — Początek o godz. 7 wieczorem. Lista otwarta.

Przywileje. Austrjackie i węgierskie ministerstwo handlu przedłożyło prawilej wydany Franciszkowi Richnowskiemu na polepszenie palowisk absorbujących dym, na przeciąg drugiego, trzeciego i czwartego roku.

Powysze ministerstwa udzielił Antoniemu Topłowi, młynarzowi w Ujeściu-Biskupim w Galicji, zastąpieniu przez pełnomocnika Gustawa Pappenheima w Wiedniu, wylączny przywilej na centyfułową maszynę do erutowania na czas jednego roku. Opisanie uprzywilejowanego wynalazku, którego utrzymywania w tajemnicy żądano, pozostaje w przechowaniu eksp. architektu przywilejów.

Doniesienia policyjne. Straznik miejski doniósł policji w nocy na 17. bm. o godz. 12 1/2, że kobieta jakas obwieściła się na sztachetach przed jednym domem przy ulicy Chodorowskiej; świki odesłano do szpitala. Jak następnie sprawdzono, samobójczyni nazywała się Anastazja Hnów, była śluga i mogła liczyć około 30 lat. — W nocy na 16. bm. okradziono skład sianki gotowych Tazbarza pod l. 5 przy ulicy Walowej, złodzieje wywzylży okienice z zawieszonymi sznurami i spuścili pod samem oknem 12 par spodni i jeden surdut zimowy, razem związane, których nie miał już czasu zabrać. Jako podejrzanych o tę kradzież uwięzila policja kilka osób.

Dla walczynek i pociętych Turków otrzymaliśmy szarpie od pani Heleny Kosakiewicz ze Stanisławowa i od p. F. Leszczyńskiego z Tarnowa.

Teatr. W teatrze hr. Skarbka dzisiaj 18. bm. „Zak.“ operetka w 2 aktach K. Hoffmanna i „Na nerwowe panie,“ komedia w 1 akcie z francuskiego. — Zapowiedziany na dzisiaj występ panny Chłomi w „Trawiciu“ odczytano został na później z powodu niedyspozycji primadonny. Przy tej sposobności dodajemy, że panna Chłomi nie jest uczennicą Lampertiego, jak to w pierwszym sprawozdaniu podaliśmy. Jest ona cennicą p. Romani, który wystąpił i takie spiewaczki, jak Malibron, Pasta, Ferlani, Garcia i Grisi.

* Znakomita artystka panna Chłomi w porozumieniu z p. Strakoszem ofiarowała całe przedstawienie teatralne z jedną ról najpiękniejszych na cele dobroczynne, mianowicie na ochronę lwowskiej i szkółk muzycznych „Harmonii.“ Przedstawienie odbędzie się w sobotę. Nie ma dość słów na uznanie, są tak piękny i szlachetny czyn. Teatr będzie bez wątpienia przepelniony.

projektów i środków dojścia do zamierzonego celu. W tym względzie różnił się tak dalece od swego młodszego brata, że pomimo całego swojego rozumu nie mógł go w żaden sposób zrozumieć. Brat tego wspaniałego niedbalca miał go za powszedniego próżniaka, i moralizował go często za jego opieszalność w pracy. Wystawiał mu w dobitnych słowach, że bez nauki i wysiłku woli nie docho dzi się do niczego, nawet do posłubienia kuzynki Simony, a każde kazanie kończył akсіonem. że kto chce dościsć do celu, musi mieć środki do tego. Ale właśnie cel ten był rzeczą, o którą najmniej dbał Maurycy. — Mój brat mawiał sobie, jest do prawdy za mało łaskawy, trudzi się klasę mi w głowę swoją mądrość człowieka wielce światowego a w przyszłości może osobistości politycznej, i w tem stał się podobny do ludzi, którzy z nadzwyczajnej uprzejmości biorą się pod swój parasol, ale go nie natchylą w stronę, zkad wieje wiatr.

Nie zawsze jednak Maurycy był takim obojętnym. Ogień, który w nim tlał, od czasu do czasu występował mu na policzki, pałał w oku i wbrw pozoromnie spokojowy, rozniecał ukryte gwałtowne namiętności, ale nie te, które pomagają ludziom do zrobienia kariery. Był zimny, gdy chodziło o niesłużność jemu wyrządzone, że jednak gdy ona była uczyniona komuś innemu wybuchł, nie mógł znieść, by mocniejszy krzywdził słabszego, stawał natychmiast w jego obronie, i gotów posunąć się do ostateczności, żeby go na czasie nie wstrzyma no. Poczem pierwszy śmiał się z siebie i swej głupiej, jak się wyrażał, donikisztorji. Choroba tej szlachetnej duszy był sceptycyzm, który przedwcześnie nauczył go odkrywać odwrotną stronę rzeczy.

— Może ty mógł być mi powiedzić, co czego ja właśnie jestem stworzony, odezwał się dnia dnia jednego do swego przyjaciela Seweryna, bo zaprawde brat mój nigdy w tem nie oświeci.

— Ty jesteś stworzony, aby zwracać uwagę ładnych kobiet, — odparł mu Seweryn.

Było to przy wyjściu z teatru w wieczór, w którym Maurycy doznał niejednokrotnych dowo dów grzeszności ze strony wielce światowej piękności, mogących mu wrożyć dobry początek świe-

tnego powodzenia. Seweryn nie po raz pierwszy oddawał hołd naiwny powierzchownym dąrom i elegancji arystokratycznej wicehrabiego d' Arolles. Co się tyczy jego własnej osoby, był on przystojny mekka siła, śmiałością postawy, zdrowiem duszy i ciała, jaki się odbijał w regularnych rysach i szczerem uśmiechu. Po bliższem poznaniu tego człowieka obok energii znalazł można było delikatne poczucie arystokratycznego umysłu. Nad wicehrabią d'Arolles nie trzeba było robić długich studiów, aby od razu poznać rasowość i twarz bohatera romansu, jaką obdarzyła go natura. Nie był on jedynie pięknym chłopcem, ale w wyrazie twarzy posiadał coś niezwykłego, niepowszedniego, coś co drażniło ciekawość.

Zdawał się jakby przez okno życia przypatrywał się światu, śledząc ciekawie, co się tam dzieje. O czem myślał? sekretu swego nie, jawił nikomu, może dumął, co by poczył, gdyby był królem, może o marnościach ziemskich, a może o zemście, jakoby wywarł na tym, kto by musiał w drodze, bo nie śmiałbyw ręczyć za dobrodu szność jego charakteru, ale to pewna, że nie myślał o swej kuzynce Simonie. Jeden Seweryn nie potrzebował zgadywać jego myśli, jemu zwierzał się ze wszystkimi, a ponieważ Seweryn nie miał żadnych tajemnic, nie długo role podzieliły się; Maurycy robił wyznania, a Seweryn rad udzielał.

W dniu, w którym wicehrabia d'Arolles prze padł przy egzaminie, brat jego wypalił mu sznitielne kazanie i zainteresował stanowczo, co myśli z sobą poczęć? Przyparty do muru, oświadczył się Maurycy za studjami prawniczymi. Żatwo odgadnąć, że na kursa mało kiedy chłodził, za to uczęszczał do pałacu, i lubił przechadzać się po sali Straconych kroków, (des pas-perdus), którą uważał za wyśmienity symbol życia, Seweryn wstąpił do szkoły sztuk pięknych, gdzie pracował zawzięcie, i w dwudziestym trzecim roku otrzymał nagrodę rzymską, to jest zdobył sposób kształcenia się dalszego na wzorach sztuki w stolicy arcydzieł starożytnego świata.

— Jeżeli w twej nieobecności — rzekł mu Maurycy — ja zmuszony zostanę do popełnienia zbrodni, aby się rozzerwać, będzie to twoja wina i wina

twego chorobliwego zamiłowania do architektury. Na szczęście nie popełnił zbrodni, a to dzięki kobietom, które go rozrywały, jak mogły.

Pobyt Seweryna w Rzymie, został skrócony przez okoliczności, które boleśnie oddziaływały na serce każdego Francuza. Pewnego dnia, kiedy w miesiącu sierpniu r. 1870 zajęty był ryso waniem świątyni Westy, dowiedział się od przecho dniego o klęsce armji francuskiej. Przedał roz poczęty rysunek i tego samego dnia wieczór, wyjechał zaciągnąć się do wojska. Był pewnym, iż ojciec nie zgani jego kroku, ale obawiał się sarkazmów Maurycego. W godzinę po przybyciu do Paryża pospieszył do swego przyjaciela. Maurycy rzucił mu się na szyję z płaczem; zaledwie mógł go poznać, był blady, wycieńczony, z oczami błyszczącymi ponurym ogniem, w których odbijały się głęboka boleść. Wystrząsł armatnie pod Keischoffen i Forbach obudził w tym kosmopolicie świadomość ojczyzny.

W dwa tygodnie później, obaj zaciągnęli się do tego samego pułku i byli w tej samej kompanji. Wyprawa ich trwała bardzo krótko i w pierwszej potyczce Seweryn został ranny, Maurycy umierał mu życie, godząc w samą czaszkę ulaną, zmierzającego dokonał swego dzieła. Wieczór obaj wzięci w niewolę, odesłani zostali do Królewca. Sytuacja, w jakiej się znaleźli, nienawście tych co go otaczali, „nabo wiecznie szare, które zdawało się przemawiać po niemiecku, i wreszcie nieczynność, w jakiej pozostawał, kiedy kraj potrzebował jak najwię

przyswolało przez o. k. ministerstwo finansów na ko-
szty szczególne do zalecenia z powodu **śnacych**
na **50 ct**, za przesyłkę franko i listy dołącza się **50 ct**
wygranych na żądanie bezpłatnie i franco

Dom wekslowy
ammer & Schattera,
Wien, Kärntnerstrasse Nr. 20.
Biuro w **Lwowie** u **Schubutha i Syna** w **Tar-**
napopolu, kolektora. 1761 10-12